

L. 106^I

624.1/.0 + 635 = 634.971/.223.52

STICHTING VOOR
BODEMKARTERING
BENNEKOM
BIBLIOTHEEK

Stichting voor Bodemkartering
Wageningen.

Directeur: Dr.Ir.F.W.G. Pijls.

Rapport no. 581.

DE TUINBOUWGESCHIKTHEID DER GRONDEN
IN DE GEMEENTE DRUTEN.

door: H.J.M. Zegers.

Bennekom, oktober 1961.

N.B. Niets uit dit rapport of de bijlage mag zonder de toestemming van de Stichting voor Bodemkartering vermenigvuldigd of in andere publikaties overgenomen worden.

ISBN 142400 - 01

I N H O U D.

	<u>Blz.</u>
Voorwoord	2
Samenvatting	3
1. Het bodemkundig onderzoek	4
2. De zeer globale tuinbouwgeschiktheidskaart, schaal 1:25.000 (bijlage 1).	6
2.1 Inleiding	6
2.2 De geschiktheidsklasse voor de tuinbouw	6

Bijlage:

Zeer globale tuinbouwgeschiktheidskaart, schaal 1:25.000

Afbeelding:

Situatiekaart, schaal 1:50.000.

VOORWOORD.

In opdracht van Burgemeester en Wethouders van de gemeente Druten werd een globaal onderzoek ingesteld naar de tuinbouwgeschiktheid der gronden in deze gemeente.

Voor dit onderzoek werd gebruik gemaakt van reeds in de jaren 1947 - 1950 in dit gebied door de Stichting voor Bodemkartering verzamelde gegevens.

Het huidig onderzoek en de samenstelling van kaart en rapport vonden plaats in september - oktober 1961 en werden verricht door de opzichter H.J.M. Zegers van de afdeling Opdrachten met medewerking van de opzichter W.v.d. Knaap van de afdeling Tuinbouw, beiden van de Stichting voor Bodemkartering.

DE ADJUNCT-DIRECTEUR VAN DE STICHTING
VOOR BODEMKARTERING,

(Ir. R.P.H.P. van der Schans).

HET HOOFD VAN DE AFDELING OPDRACHTEN,

(Ir. G.J.W. Westerveld).

SAMENVATTING.

De gronden in de gemeente Druten bestaan overwegend uit rivierkleigronden van uiteenlopende samenstelling en zwaarte en verder uit een zeer kleine oppervlakte stuifzandgronden.

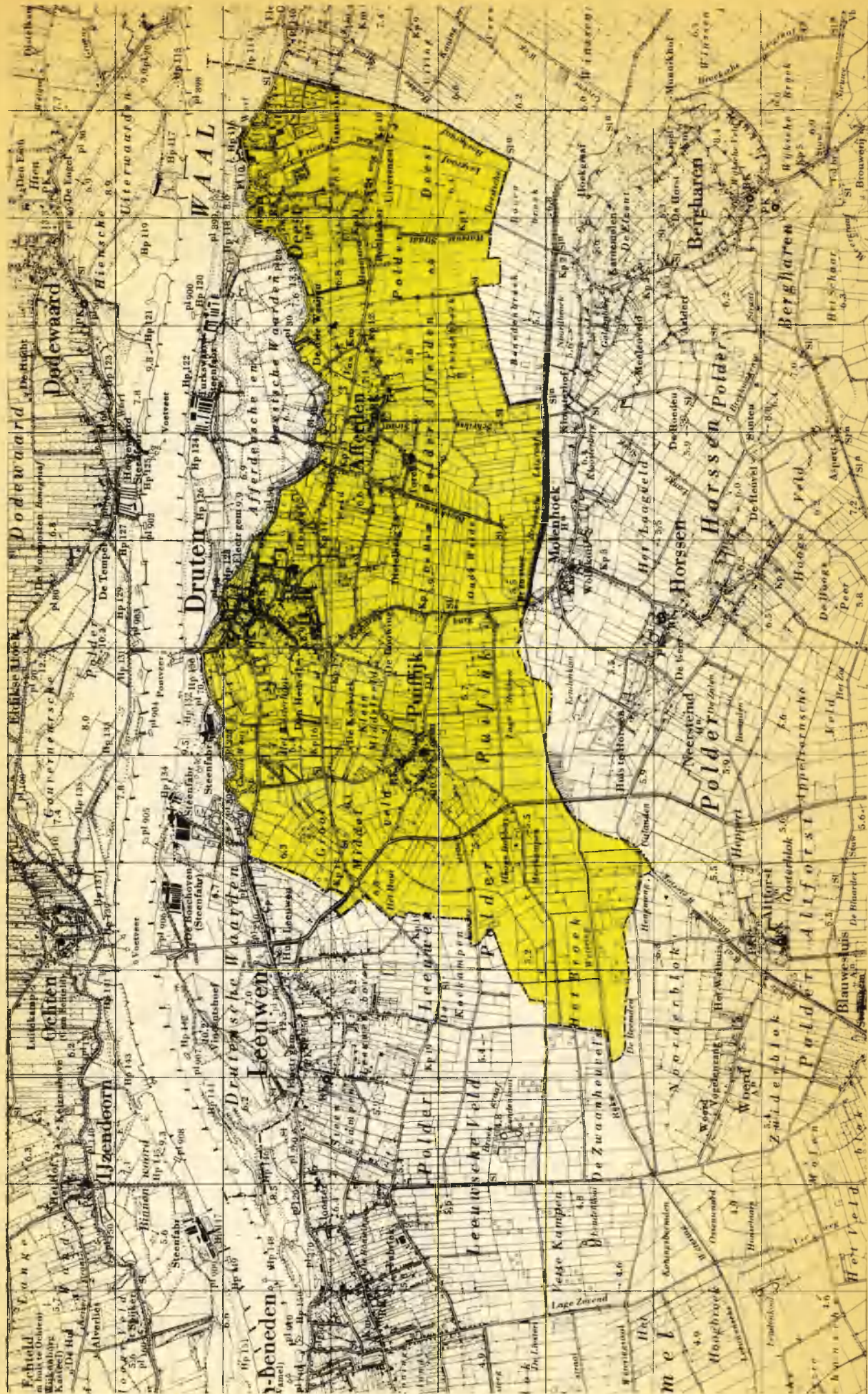
In de rivierkleigronden kan men afzonderlijk onderscheiden:

overslaggronden, oevergronden, stroomgronden, komkleigronden en oude stroombeddingen.

Globaal kan gezegd worden, dat de overslag-, oever- en stroomruggronden behoren tot de geschikte tuinbouwgronden.

De komgronden daarentegen zijn evenals de leemarme stuifzandgronden weinig geschikt, zowel voor groenteteelt als voor fruitteelt.

Tot de matig geschikte gronden worden de stroom-op-kom-, ofwel overganggronden, de dunne overslaggronden en de lemige en gebroken stuifzandgronden gerekend.

Afb.1 Situatiekaart

1. HET BODEMKUNDIG ONDERZOEK.

Het onderzoek in het Land van Maas en Waal, waarvan de gegevens gedeeltelijk zijn gebruikt voor de beoordeling van de tuinbouwkundige geschiktheid der gronden in de gemeente Druten, werd verricht in de jaren 1947 - 1950 door de Stichting voor Bodemkartering en stond onder leiding van Dr.Ir.L.J. Pons.

De resultaten van dit onderzoek zijn ten dele reeds gepubliceerd in de volgende gedrukte publikatie:

Dr.Ir.L.J. Pons: "De Geologie, De Bodemvorming en de Waterstaatkundige ontwikkeling van het Land van Maas en Waal en een gedeelte van het Rijk van Nijmegen". (Verslagen van Landbouwkundige Onderzoekingen no. 63.11, 1957).

Van dezelfde auteur zal in 1962 verschijnen:

"De Bodemgesteldheid van het Land van Maas en Waal en een gedeelte van het Rijk van Nijmegen" met o.a. een bodemkaart, schaal 1:25.000. (Verslagen van Landbouwkundige Onderzoekingen no. , 1962)-

Voor de samenstelling van de bij dit rapport behorende zeer globale geschiktheidskaart is gebruik gemaakt van de bij het bovengenoemde onderzoek vervaardigde bodemkaarten, schaal 1:25.000, van het Land van Maas en Waal.

Er dient echter met nadruk te worden vastgesteld, dat het globale karakter van de vervaardigde tuinbouwgeschiktheidskaart, schaal 1:25.000, inhoudt, dat deze bodemkundig onvoldoende gegevens bevat voor een meer gedetailleerde planning bij de werkelijke vestiging van nieuwe tuinbouwbedrijven. Ook voor de directe praktische tuinbouwvoorlichting, zoals het maken van bedrijfsplannen, het aanwijzen van gronden voor bepaalde teelten, etc., bevat deze kaart onvoldoende gegevens.

Dit rapport en de bijbehorende geschiktheidskaart geven globaal aan, welke gronden geschikt zijn voor tuinbouw. Dit globale karakter heeft zowel betrekking op de inhoud der kaartvlakken als op hun horizontale verbreiding. Deze geschiktheidskaart kan eventueel een basis zijn voor een verdere meer gedetailleerde studie naar de geschiktheid der gronden voor de verschillende vormen van tuinbouw en de horizontale verbreiding van deze gronden.

Onder tuinbouw wordt in dit verband verstaan groenteteelt en fruitteelt; bij de groenteteelt is de geschiktheid van de grond voor de teelt van asperges buiten beschouwing gelaten.

2. DE ZEER GLOBALE TUINBOUWGESCHIKTHEIDSKAART, SCHAAL 1:25.000
(bijlage 1).

2.1 Inleiding.

Deze kaart geeft in een drietal klassen de geschiktheid der gronden voor tuinbouw aan. In de klassen matig en weinig geschikt zijn nog weer twee subklassen onderscheiden. Deze geschiktheid is vastgesteld aan de hand van de bodemgesteldheid.

2.2 De geschiktheidsklassen voor tuinbouw.

Klasse 1: geschikt.

In deze klasse is een groep van gronden ondergebracht, die voor verschillende vormen van tuinbouw geschikt te noemen zijn.

Het zijn overwegend kalkrijke tot kalkhoudende stroomruggronden en daarnaast in relatief kleinere oppervlakten, overslag- en oevergronden langs de dijk van de Waal, alsmede plaatselijk kleinere oppervlakten oude cultuurgronden.

Het zijn hoofdzakelijk gronden zonder storende of afwijkende lagen met een naar de diepte aflopend of in zwaarte gelijkblijvend profiel. Onder een aflopend profiel verstaat men een profiel, dat van boven naar beneden een aflopend lutumgehalte heeft (lutum = minerale deeltjes kleiner dan 2 micron; micron = 1/1000 mm).

Subklasse 2a; matig geschikt in verband met moeilijke waterbeweging en een vrij zware bovengrond.

Deze subklasse omvat een groep van gronden, die voor verschillende vormen van tuinbouw matig geschikt zijn. Het zijn overwegend de zware stroomruggronden met een ondergrond van zware komklei.

Het bezwaar van deze gronden is de moeilijk bewerkbare bovengrond, speciaal voor de groenteteelt en de trage waterbeweging in verband met de komkleiondergrond.

Subklasse 2b: matig geschikt in verband met droogtegevoeligheid.

Tot deze geschiktheidsklasse behoren de overslaggronden met een zeer dun kleidek op grof zand, de lemige stuifzandgronden en de stuifzandgronden met een gebroken boven-

grond. Deze gebroken bovengrond bestaat uit een mengsel van grof zand en klei, waardoor een slechte tot zeer slechte structuur ontstaat.

Naast de slechte structuur der gebroken stuifzandgronden hebben alle typen het nadeel van vochttekort in de zomer, veroorzaakt door het lage leem- en lutumgehalte en/of de grofzandige ondergrond.

Subklasse 3a: weinig geschikt; te zwaar en te nat.

Tot de weinig geschikte gronden voor de tuinbouw in deze groep behoren de kom-op-stroomgronden, de kom-op-veengronden, de kom-op-zandgronden en de komgronden. De zeer zware komgronden hebben uiteraard een moeilijk bewerkbare bovengrond, waardoor deze vooral voor de groenteteelt weinig geschikt zijn.

De kom-op-stroom-, en de kom-op-zandgronden zou men, indien er een goede ontwatering werd verkregen, mogelijk voor fruitteelt matig geschikt kunnen noemen. De wortels der bomen kunnen zich namelijk in de lichtere ondergrond vrij goed ontwikkelen.

Verder behoren tot deze subklasse de oude stroombeddingen of beddinggronden, die laag en derhalve nat liggen.

Subklasse 3b: weinig geschikt: sterk droogtegevoelig.

De in het gebied liggende kleine oppervlakten hoge en middelhoge leemarme stuifzandgronden behoren tot deze geschiktheidsklasse. Het zijn profielen met een gering vochthoudend vermogen, zodat ze wat hun watervoorziening betreft, geheel zijn aangewezen op de neerslag. Ze behoren tot de sterk verdrogende gronden.

Verder zijn op deze geschiktheidskaart nog afzonderlijk aangegeven het open water der kolken etc. en de diep uitgegraven gedeelten.

Deze laatste zijn afgegraven ten behoeve van dijkverzwaring of de baksteenindustrie; hieruit volgt reeds hun ongeschiktheid voor tuinbouw.